

סוג התורה

שירי שבת // יעקב יוסף אליאס

במנהג יפה הוא לשורר שירות ותשבחות להשי"ת בסעודות שבת ויום טוב (ילקו"י רעד, כד. ע"פ הגמ' במגילה יב ע"ב). וכבר דוד המלך רמז על שירי שבת באמרו: מזמור שיר ליום השבת (תהילים צב). ויש לבאר מהי חשיבות שירי שבת.

בפשטות י"ל שהם חלק ממצוות עונג שבת (וכבר רמזו על כך בנוטריקון: שירה בשבת תענוג). אך יש לעמוד על הקשר בין השירים עצמם לבין יום השבת. ניתן לחלק את שירי שבת לכמה נושאים, ורובם ככולם קשורים לשבת: **שבת, תורה** [בשבת נתנה תורה (שבת פו ע"ב). ולא נתנו שבתות וימים טובים אלא בשביל שיעסקו בהם בתורה (ירושלמי שבת טו, ג)], **כיסופים לגאולה** [בזכות שמירת השבת עתידים ישראל להגאל (שבת קיח ע"ב)] וכד'. אך בשבת נהוג לשיר שירים נוספים שלכאורה לא קשורים לשבת, ויש לבאר מדוע נהוג לשוררם בשבת.

את חשיבותם ניתן ללמוד משירת הים [שנאמרה ביום השביעי ליציאת מ - שהוא בבחינת שבת. בנוסף לכך, בו יצאו ישראל באופן סופי מעבודת לחרות (ספורנו שמות טו, ל) וזה עניינה של השבת - לצאת מעבודת החומר לחירות]: **ים סוף נבקע בזכות יהודה** [נחשון בן עמינדב משבט יהודה שקפץ למים (מכילתא דר' ישמעאל פרשת בשלח)] ו**יוסף** [הים ראה וינס - בזכות יוסף (בראשית רבה וישב פרשה פז)].

עניינו של יהודה הוא הודאה על העבר [כאשר הוא נולד, לא הודתה לה' שזכתה להוליד ארבעה בנים (בראשית כט, לה)], ועניינו של יוסף הוא אמונה בנוגע לעתיד: כל התנהלותו במצרים מבטאת את האמונה: **שם שמים שגור על פיו** (רש"י בראשית לט, ד), **וכן מובא במדרש (ב"ר שם) שבכח האמונה הוא עמד בנסיון**. השירה כוללת שני חלקים, הרמוזים במילים מזמור שיר¹: **א. הודאה על העבר** (על הנקמה במצרים) - חלק זה מקביל ליהודה. המילה **מזמור**² פירושה **שבח** - כמו 'מזמרת הארץ' (ספר המנהגות. מובא בסידור כוונת הלב על ישתבח). **ב. תפילה לעתיד**: תבאמו ותטעמו, מקדש ה' כוננו ידיך וכו' (ולכן השירה פותחת בלשון עתיד). חלק זה מקביל ליוסף: התקוה לגבי העתיד נובעת מתוך האמונה - המידה החזקה אצל יוסף. המילה **שיר** היא מלשון שור [שור זה יוסף (ב"ר וישלח פרשה עה)], שפירושה חומה - רומז לאמונה חזקה (רש"י שה"ש ח, ט). השירה מבטאת את האמונה ונובעת מתוכה (שנאמר 'ויאמינו בה'... אז ישיר...'), והאמונה היא עניינה של השבת, שכן המחלל את השבת הרי הוא כעובד ע"ז (רש"י במדבר טו, מא).

לפי"ז ניתן לבאר את השוני בין הפסוקים (פרק יד): בפס' כב נאמר - **"וַיָּבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיּוֹם הַהוּא מִיַּמִּינָם וּמִשְׂמָאלָם"**. ואילו בפס' כט נאמר - **"וַיָּבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל הַלְכוּ בַּיּוֹם הַהוּא מִיַּמִּינָם וּמִשְׂמָאלָם"**.

פס' כב רומז לאמונת ישראל: נכנסו כדבר ה' לתוך הים לפני שנבקע, מתוך אמונה ובטחון. ה'חומה' מבטאת חוזק אמונה (רש"י שה"ש ח, ט), וכיון שהאמונה היא לגבי העתיד, נאמר לשון **עתיד**. ונאמר שורש **'בא'**, לרמוז לביאת השמש - זמן הלילה [וכן מובא ברש"י (יד, ה), שירדו לים בליל שביעי], וזה זמן הנסיון באמונה (ואמונתך בלילות). אך פס' כט רומז להודאה לה': אחרי שהלכו ביבשה. נאמר **'חמה'** בכתוב חסר, לרמוז לזריחת השמש: ממזרח שמש עד מבוא מהולל שם ה' [וכן מובא ברש"י (שם) שבשחרית אמרו שירה]. ונקט לשון **עבר**, כי ההודאה היא על העבר. לכן אומרים פס' זה בפסוקי דזמרה. בפס' זה **בני** נאמרו בתחילת הפס', כי בפס' הקודם הוזכרו המצרים שטבעו, לעומתם עם ישראל נצלו, וזה מגדיל את ההודאה לה'.

אנו מזכירים את קריעת ים סוף פעמיים בתפילה, כנגד שני עניינים אלו: **א. בפסוקי דזמרה**, שעניינם הוא השבת. **ב. לפני תפילת עמידה**, שעניינה הוא האמונה³ והתקוה לעתיד.

שני חלקי שירה אלו מזכירים את עניין הכפילות בשבת: 'כל עיסקא דשבת כפול' (מדרש תהילים צב, א), שכן בשבת יש שני עניינים אלו: **א. התבוננות על העבר**: ה' סיים לברוא העולם והסתכל על מה שברא עד כה. **ב. תקוה לעתיד**: שמירת השבת נותנת כח בבריאה לעוד שישה ימים (אוה"ח בראשית ב, ג).

עם ישראל בים סוף התנבא על ביאת ישראל לארץ, בניין ביהמ"ק וכו'. זה למעשה תכלית רצון ה' בעולם (התאוה הקב"ה שתהיה לו דירה בתחתונים), והשבת היא מעין זה (שכן השבת היא תכלית מעשה שמים וארץ)⁴. וכשם ששאיפת ישראל בשירת הים היתה על גילוי כבוד ה' בעולם, כך גם שירי שבת מבטאים אמונה וציפיה לגילוי כבוד ה' בעולם.

בשבת יש לאכול פת בשלושת הסעודות (שו"ע או"ח רפט, א. רצא, ד), וע"י כך מתחייב לברך ברכת המזון. גם בברכת המזון כלולים שני עניינים אלו: **א. הודאה על העבר** (ברכת הזן, והארץ). **ב. תפילה לעתיד** (בונה ירושלים, והרחמן)⁵. הכוס השלישית בליל הסדר היא כנגד הלשון השלישית של הגאולה - וגאלתי. מסבירים המפרשים (ספורנו, רבנו בחיי, אוה"ח ועוד), שלשון זו רומזת לקריעת ים סוף. כוס זו היא כוס של ברכת המזון. חז"ל כינו את ביזת הים 'תורי זהב' (רש"י שה"ש א, א). אומר רבנו בחיי (שמות כה, כד) שזהב רומז לברהמ"ז: ז' - ברכת הזן את העולם, ה' - הארץ, ב' - בונה ירושלים.

ואמרת הגמ': 'מזמור שיר ליום השבת - ליום שכולו שבת' (ה"ה לא ע"א), ומסביר הרד"ק (תהילים צב, א), שהכוונה היא על העתיד לבוא לעולם שכולו שבת ומנוחה - היינו ימי המשיח. ויה"ר שנזכה לזה.

מזל טוב //

לר' נריה סינגר
לרגל הולדת הבת
לרב אריאל פיקסלר
לרגל הולדת הבן

¹ ניתן לומר שלכן שירת הים נאמרה בכפל לשון: גאה גאה, ימינך ה'... ימינך ה' וכדו'.

² רמזו בשירת הים במילה **זמרת** יה.

³ התפילה מבטאת את האמונה שביד ה' למלא בקשותינו.

⁴ רש"י בשלהי פרשת שלח כותב בשם ר' משה הדרשן, ששמונת חוטי הציצית הם כנגד שמונה ימים מיצ"מ עד שאמרו שירה על הים. הרב סרף שליט"א הסביר, שחוט התכלת הוא כנגד שביעי של פסח. תכלת מלשון תכלית - שירת הים מבטאת את תכלית רצון ה' בעולם.

⁵ ואפשר לומר שהבציעה על לחם משנה רומזת לשני העניינים הללו.

תשובות לפרשת בא:

- א. זה היה קצת מבלבל, אז שימו לב: על עשיו נאמר "ויצעק צעקה גדולה ומרה עד מאד" (בראשית כז, לד). על מרדכי, כפי שחשבו חלק מהעונים, נאמר ביטוי דומה "ויצעק צעקה גדולה ומרה" (אסתר ד, א).
- ב. הביטוי 'כלי כסף וכלי זהב' מוזכר בנוסף ליציאת מצרים גם ב: א. אליעזר ורבקה - "ויוצא העבד כלי כסף וכלי זהב ובגדים ויתן לרבקה" (בראשית כד, כג). ב. לאחר מלחמת דוד בהדדעזר - "וישלח תועי את יורם בנו... ובידו היו כלי כסף וכלי זהב" (ש"ב ת, י). ג. מנחות שהובאו לשלמה המלך - "והמה מביאים איש מנחתו כלי כסף וכלי זהב..." (מ"א י, כה).
- ג. על יאשיהו המלך: "וכמהו לא היה לפניו מלך אשר שב אל ה' בכל לבבו ובכל נפשו ובכל מאודו ככל תורת משה, ואחריו לא קם כמהו" (מ"ב כג, כה).
- ד. במלחמת מלכי הדרום בכיבוש הארץ - "וישובו כל העם אל המחנה אל יהושע מקדה בשלום, לא חרץ לבני ישראל לאיש את לשונו" (יהושע י, כא).
- ה. העיר שלקתה בעשר מכות כמו במצרים היא צור. מוזמנים לעיין בישיעיהו כג, ה (וברש"י שם).

שאלות לפרשת בשלח:

- א. מרים סוחפת בשירת את כל הנשים היוצאות אחריה "בתופים ובמחולות". איפה עוד מוזכר הביטוי "בתופים ובמחולות"?
 - ב. הקב"ה מנסה את ישראל במרה "...שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו". באלו שני מקומות נוספים מוזכר הביטוי "חק ומשפט", ובאיזה מקום נזכר הביטוי "לחק ולמשפט"?
 - ג. בפרשתנו מסופר על רדת המן: "ותעל שכבת הטל והנה על פני המדבר דק מחוספס דק ככפור על הארץ". איפה נאמר "ונחנו עליו כאשר יפול הטל על האדמה"?
- ה'קשית לטאול':**
- ד. ההפטרה של פרשת בשלח היא שירת דבורה. על דבורה נאמר בהפטרה "והיא יושבת תחת תומר דבורה". על מי נאמר "והיא יושבת בשדה", ועל מי נאמר "והיא יושבת בירושלים במשנה"?

בשאלות הבאות ישנם פרדוקסים הלכתיים, המכונים גם 'גלגל החוזר'. נסו לחשוב כיצד ניתן לפתור אותם:

- א. ראובן גירש את שרה אשתו בנוסח "מעכשיו ולאחר שלושים יום", ובתנאי שבשלושים יום הללו לא תאכל דבר איסור. במהלך ימים אלו נדרה שרה שלא לאכול כיכר לחם מסוים. ראובן הפר לה את נדרה, והיא אכלה את כיכר הלחם.
- ב. לאחר שלושים יום מתברר ששרה היתה מגורשת כבר בזמן מתן הגט, שהרי לא אכלה דבר איסור. אך אם היתה מגורשת ראובן כבר לא היה בעלה ולא יכול היה להפר לה, וא"כ נדרה היה נדר ואכלה את כיכר הלחם באיסור, וא"כ עברה על התנאי שבגירושין ואינה מגורשת, וא"כ ראובן כן היה בעלה ויכול היה להפר את נדרה, וא"כ לא אכלה דבר איסור, ולא עברה על התנאי, ונחשבת גרושה, וחוזר חלילה.
- ב. שמעון ולוי נולדו בא' בניסן התשס"ז. בא' בניסן התש"פ באו לב"ד הגדול שבירושלים שני עדים כשרים והעידו שראו את החודש, ולפי דבריהם אותו היום צריך אכן להיות א' בניסן. לאחר מכן באו שמעון ולוי והזימו את העדים הנ"ל.
- אם נקבל את הזמת שמעון ולוי, נמצא שעדיין לא הגיע א' בניסן, וא"כ שמעון ולוי עדיין קטנים, וא"כ אין הזמתם מתקבלת, וא"כ יש לקדש את החודש ולקבוע יום זה כא' ניסן, וא"כ שמעון ולוי גדולים והזמתם מתקבלת, וכן הלאה.
- ג. בשו"ע (י"ד קצח) מבואר שלדעת הרבה פוסקים ציפורן מחוברת נחשבת חציצה בטבילה, כיון שכל דבר העומד להיקצץ חוצץ. לפי זה, גר שטובל לפני מילה - הרי כיון שעומד למול נחשבת הערלה חציצה בבשרו, וא"כ אין הטבילה מועילה. ואם אכן אין הטבילה מועילה א"כ אין הערלה נחשבת כעומדת להיקצץ כיון שעדיין לא טבל, וא"כ אין בעיה של חציצה בטבילה, ושוב מועילה הטבילה, וא"כ הגר נחשב כעומד למול וערלתו נחשבת עומדת להיקצץ ומהוה חציצה. וכו'.
- ד. אשה שלשה עיסה שיש בה שיעור המחייב בהפרשת חלה במדויק - מה תעשה? הרי ההלכה היא שעיסה העומדת להחלק באופן שלא יישאר שיעור חלה בכל חלק - פטורה מהפרשת חלה. א"כ, גם עיסה זו עומדת להחלק בכך שיפרישו ממנה חלה, ולאחר החלוקה לא ישאר שיעור חלה בכל חלק, וא"כ היא פטורה מהפרשת חלה מלכתחילה. וא"כ נמצא שאיננה עומדת להחלק כיון שפטורה מהפרשת חלה, וא"כ יש בה שיעור המחייב בהפרשה וצריך להפריש ממנה חלה, וא"כ נחשבת כעומדת להחלק, ושוב פטורה מחלה, וחוזר חלילה.

המשורר מבקש: 'יצו חסדו'¹² ה' שהוא 'קדוש יעקב'¹³ שיהיה חסדו עלינו ליל ויומם¹⁴ | ואז לויים על מקומם (על דוכנם) | ונצחו שיר אשר ומם (אשר חשב ויסד) דוד המלך | וינגוהו בכל מיני זמר.

והשיר נועד להאמר עלי עולה, אשר כפולה, ביום שבת | (על קרבן מוסף של שבת שהוא כפול- שני כבשים, והוא נוסף על עולת התמיד), באהבת יום (ובזכות אהבת עם ישראל את יום השבת) ברוב חבת | (וברוב חיבתם אליו), עם יצור באישון בת | - עין נשמר¹⁵ (שמור על עמך כאדם השומר על בבת עינו).

המשורר מתפעל מפארה של השבת: מי יפאר (מי יוכל לפאר), גדל פאר, שבת המלכה: הרי מנתה אפים¹⁶ (מנתה כפולה שיש לבצוע על שתי חלות / המן לשבת היה כפול מבחול¹⁷), והלכתה אלפים אמה ארפה (תחום ההליכה בשבת הוא באורך אלפיים אמה) וכיון שכל כך נזהרים בכבודה, ודאי היא מפוארת ביותר ואין מי שיוכל לפארה כראוי¹⁸:

חי (ה' החי לעולם) זקוף קומת מך (האדם העני והשפל), כאשר הוא בקוראי שמך (מהקוראים בשמך), שמע עליזון את תפילתו, ואל תחרש (אל תאטום אוזניך), לרש ואביון, וקבל ניב וגם הגיון (קבל את דיבורו וגם מחשבותיו, מלשון "הגיון לבי"), של אותו עני שלקבו נשפך (נכנע)¹⁹.

המצא לו מזון ארוחה ליום מנוחה בעת יחסר (כאשר יחסר לו מזון לשבת), יחן (תחנן אותו במתנת חנים) בפת, דג ובשר, ואז לא יצטרך לחזר על הפתחים אלא ישב כשר, בלי מחסר (בלי מחסור), כיוון שלחמו נכפל (סעודתו נהייתה כפולה. פירוש אחר: ישב כשר בלי מחסור ולחמו יהיה נכפל - יהיה לו לחם משנה לסעודותיו)²⁰

יום שביעי, כמרועי, אזי קשבו (הוא ישב בנחת כמו שעם ישראל שמעו מפי משה הרועה שלי), וזה היה ברכת דגן שמים (כאשר ירד המן שהוא לחם שמים), בנת "לחם יומים" (כאשר ניתן להם ביום ששי לחם ליומיים), ומה שהם שמעו ממשה זה איש תחתי שבו ("ראו כי ה' נתן לכם השבת על פל הוא נתן לכם ביום הששי לחם יומים שבו איש תחתי אל יצא איש ממקומו ביום השביעי". שמות טז, כט):

¹² יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה שירו עמי תפלה לאל תפי (תהלים מב, ט).
¹³ והקדישו את קדוש יעקב ואת אלהי ישראל יעריצו (ישעיהו כט, כג).
¹⁴ העץ יוסף פירש שה' יצוה חסדו ויבנה את ביהמ"ק שהוא קדוש יעקב ויהיה לו קיום לילה ויום כי הבית השלישי לא יחרב לעולם.
¹⁵ שמרני באישון בת עין בצל כנפיך תסתירני (תהלים ז, ח).
¹⁶ ולחנה יתן מנה אחת אפים... (שמואל א' א, ה). וכתב העץ יוסף שעל דרך פסוק זה יש לפרש שזו מנה הראויה לקבל בסבר פנים יפות.
¹⁷ כמ"ש במכילתא "והיה משנה - לחם משונה. אתה אומר לחם משונה הוא או אינו אלא לחם כפול? כשהוא אומר שני העמך לאחד הרי לחם כפול אמור, הא מה ת"ל והיה משנה? - לחם שהוא משונה. כיצד? בכל יום היה בו עומר אחד, ובשבת שני עמרים. בכל יום היה ריחו נודף ובשבת יותר. בכל יום היה מצהיב כזהב ובשבת יותר" (ע"פ עץ יוסף).
¹⁸ כנ"ל לפרש, אמנם ראיתי שפירשו שבית זה מוסב על הקודם - ואת איזה עם ה' ישבור? - למי שיפאר את שבת ויכין מנתה אפיים וישמור תחום שבת.
¹⁹ העץ יוסף פירש בית זה על עם ישראל שהם כעני ורש. וע"פ זה כתב שאפשר לפרש "בקוראי שמך - שמע עליזון" כלומר שמע עליזון בקוראי שמך.
²⁰ ובעץ יוסף פירש שאם אותו עני יכין מזון וארוחה לשבת אף בעת יחסר כלומר אף שהוא דחוק, אז ה' יחנן אותו בפת דג ובשר וכו'.

בפרשתינו עם ישראל מצווים לראשונה על מצות השבת. הציווי על השבת מגיע דרך המן¹ שירד כפול ביום ששי ולא ירד בשבת. משום כך, הרבה מענייני סעודות השבת וההכנות לשבת נלמדים מהמן. בחלק זה של השיר 'מה יפית' מוזכר כמה פעמים עניין המן וסעודות השבת בפשט וברמיזה.

המשורר פונה לשבת: 'הי האור הגנוז שהזכר לפני כן לזכרך ולשמרך' (למקיים "שמור וזכור") וניצל | מקל רע, וישכון בצל | עצי עדן, ושם אצל | ישירים יתן (יינתן בגן עדן עם האבות שנקראו "שרים" - ע"ז כה ע"א).

סעודותיו ושבתותיו אשר שלש (אדם אשר שילש סעודותיו בשבת, כלומר עשה שלוש סעודות) | באיש ענו (משה) בדת פלש (כמו שגילה משה בתורה. 'פלש' מלשון מבוי מפולש) | במקרא חד "היום" שלש | רמזו שלשתן (בפסוק אחד כתב שלוש פעמים "היום" כרמז לשלושת סעודות השבת: "ויאמר משה אכלהו היום, כי שבת היום לה, היום לא תמצאוהו בפשה" - ע"פ שבת קיז ע"ב).

אדם זה יעלה מעלה מעלה / יעלה לגדולה / יעלה מהגלות, אם שלש אלה הסעודות, יעשה לה² (לשבת), ומחבלים וגם צירים (מהצרות והכאבים שבזמן הגאולה - "חבלי משיח"³) יצל (שבת קיח ע"א), ובלי מצרים יירש נחלה (ירש נחלה רחבה ללא מצרים. שבת שם):

"ברכות יעטה מורה"⁴ בראשיתך (בראשית ביאתך - שבת, ה' המלמדנו תורה יעטוף אותך, שבת, בברכות הקידוש) | ויגש תקוה לאחרייתך" (שמברכים אותך גם בסופך) | וישבו בנימי⁵ בצאתך (כאשר ישונו בניך לברוך בצאת השבת⁶) | להבדיל ישאו (מוסב על הבית הבא - להבדיל ישאו כוס רויח...)

- כוס רויח⁷ (כוס מלאה ושבעה), להלל יה⁸, בשיר רון (וריינה) | בקול נעים קרא בגרון⁹ (יקראו בגרון) | ואח"כ לזותך בנין אהרן (בנכד אהרון כלומר פנחס - הוא אליהו) | בשיר יקראו (ישירו שירים ללוותך באליהו הנביא).

כמו ש'כבוד מלכים¹⁰ וכל פלכים (שרי המחוזות) ללוותם, ע"י הפחות והסגנים¹¹, בשבחות וברנגים, בכל עת צאתם (של המלכים והשרים, וכך יליו אותך. ע' בית יוסף א"ח ס' טו):

¹ אמנם רש"י כתב שבמרה ה' מסר להם מקצת פרשיות שהתעסקו בהם וביניהם השבת, אך הרמב"ן דייק שה' רק מסר אותם שהתעסקו בהם וניסה את ישראל לבדוק אם יקבלום בשמחה, אך עדיין לא ציווה עליהם.
² ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף (שמות כא, יא).
³ תהליך הגאולה הוא תהליך של לידה וכמו לידה הוא מלווה בכאבים הנקראים "צירים" ו"חבלי יולדה" (ע"ר רש"י שבת קיח ע"א ד"ה חבלו של משיח).
⁴ עברי בעמק הבקא מענין וישיתוהו גם ברכות יעטה מורה (תהלים פד, ז).
⁵ ויש תקוה לאחרייתך נאום ה' וישבו בנימי לגבולם (ירמיהו לא, טז).
⁶ העץ יוסף פירש שה' יתעטף בברכות בכניסת שבת, "ויש תקוה לאחרייתך - וישונו בנימי בצאתך" - בני ישראל ישונו מהגלות בצאת שבת כי קבלה בידם שאליהו יגיע במוצ"ש.
⁷ תערה לפני שילחו נגד צררי דשנת בשמן ראשי כוסי רינה (תהלים כג, ה).
⁸ כל הנשמה תהלל יה הללו יה: (תהלים קנ, ו).
⁹ קרא בגרון אל תחשוף. פשוט הרם קולך והגד לעמי פשעם... (ישעיהו נח, א).
¹⁰ כבוד אלהים הסתר דבר וכבוד מלכים חקר דבר (משלי כה, ב).
¹¹ ונפצתי בך רעה ועדירו ונפצתי בך אקר ונפצתי בך פחות וסגנים (ירמיהו נא, כג).

"מלאי הוד השירה, הם מצטערים לפעמים מדקדוק המעשי והגבלותיו, ומכל מקום מתוך שהם יודעים שהעולם בשיעורים הוא עומד, וגם המאור השיירי הוא צריך להתבסס על פי כלים קצובים, הם מקבלים באהבה, וממשיכים אור אהבה ושירה במשפטים הקצובים. ועל ידי סבלנות זו הם עולים, והעולם מתעלה עמם"
[אורות האמונה, עמ' 188]

לצאת ממצרים / מי כמוכ"ה

אמנם כן
בגאולתנו זו
גאולת עולמים
לא בחיפזון אנו הולכים
כי הולך לפנינו ה'
ואיננו יראים להביט אחורה
כי מאסיפנו א-להי ישראל.
יכולים אנו ואף צריכים
ללקט את האוצרות
שהתפזרו באורך הגלות
בכל רחבי תבל
להעלותם לארצנו
ארץ זבת חלב ודבש
ולהשלים את אומתנו.
לעתידי לבא
לא תיזכר עוד יציאת מצרים
איך מכורח המציאות
יצאנו בחיפזון
בלי לקחת דבר.
אך גם עתה
מזכירים יציאת מצרים
בימים ובלילות
ובליל השימורים.
כי כל דור
חייב לראות עצמו
כאילו יצא ממצרים
אפילו דור כמו שלנו
של קיבוץ גלויות
צריך לדעת לפעמים
להתנער מעפר
מכל הכבלים והמסכים
המקטרגים והמשטיינים
להתגבר כארי
עם עזות של נמר
לרוץ בחיפזון כצבי
ובקלות של נשר
להשליך כל איש את אליליו
ולצאת אל המרחב
לשאוף אויר פסגות
לפני שקופצים למים.
אם פורץ גדר אתה
אתה מלך.

כדי להיות בן חורין
ללא הגבלה
של גוף ויצר
מוסכמות והרגלים
צריך לצאת ממצרים
מצמצום המיצרים
מקטנות המושגים
מהגבולות ומההגבלות
מכל הצר הצורר הזה
שחונק את הנשמה
שלא נותן לה להתרחב
לפרוץ גבולות
לקבל אור בלי גבול
ולהאיר לכל העולם.
אז נכון
שבתוך מצרים
בין מים למים
בין מי היאור הזדונים
למי ים סוף הסוערים
אפשר למצוא
מעט צרי
ומעט דבש
שהורידו אחי יוסף מצרימה.
אך עדיף לצאת בחיפזון
בלי להביט אחורה
כדי שלא להיפך שוב
לנציב מלח
שניצב במקום להלך.
לצאת בחיפזון
עם מתנים חגורים
מוכנים לכל אירוע
נעליים ברגליים
שיכולות לכל מקום להגיע
ומקל בידיים
שיכול כל ים לבקוע.
לעזוב את הכל
ולצאת למדבר הפתוח
שיש בו הכל
ובו הכל אחד
יחיד ומיוחד
היה הוה ויהיה
ארמונו של מלך.

